

Antti Oskari Tokoi (15.5.1873 - 4.4.1963) oli poliitikko, toimittaja ja yksi Suomen työväenliikkeen alkuvuosien keskeisistä hahmoista. Tokoi valittiin vuonna 1913 eduskunnan puhemieheksi ja 1917 Suomen senaatin johtoon, jolloin hänestä tuli maailman ensimmäinen sosiaalidemokraattinen pääministeri. Hän joutui pakenemaan Yhdysvaltoihin saatuaan kansalaissodan jälkeen kuolemantuomion niin valkoisilta kuin punaisiltakin.

Suomi
Finland
100

Seminaarisarja:

Oskari Tokoin elämän kolme vaihetta ennen ja jälkeen Suomen itsenäisyyden julistusta 1917

Oskari Tokoin synnyinseudulla Kannuksessa paneudutaan Suomi 100 -juhlavuoden merkeissä Tokoin ja hänen kotipitäjänsä historiaan pitkällä aikavälillä sekä seurataan sadan vuoden takaista yhteiskuntakehitystä. Aihetta käsittelevissä seminaareissa selvitetään, kuinka viime vuosisadan alkupuolella muutettiin ja palattiin Amerikasta ja kuinka rautatien tulo vauhditti kauppaa ja synnytti teollisuutta sekä kuinka Oskari Tokoi perusti Kannuksen työväenyhdistyksen ja pani alulle Suomen itsenäistymisen.

Ensimmäinen kolmen seminaarin sarjasta käsittelee siirtolaisuutta, toinen Oskari Tokoin lapsuusmuistoja ja Tokoita kotiseutunsa dokumentoijana. Kolmas valottaa hänen työtään toimittajana, kirjailijana ja amerikansuomalaisena Suomen ystävänä sekä hänen käyntejään kotiseudulla maanpakolaisuusai-kansa jälkeen.

Seminaarit toteutetaan Keski-Pohjanmaan liiton Suomi 100 -juhlavuoden aluetuen ja Suomalais-ruotsalaisen kulttuurirahaston tukemana. Tapahtumat järjestetään yhteistyössä Siirtolaisuusinstituutin, Oskari Tokoi Seura ry:n, Kannus-Seura ry:n, Kannuksen kaupungin ja Tokoi-opintopiirin kanssa.

Seminaarisarja on osa Suomi 100 -ohjelmaa vuonna 2017.

**Ensimmäinen seminaari järjestetään perjantaina 24.2. klo 13.00 -16.00
Kannuksen kaupungintalon auditoriossa.
Tilaisuus jatkuu Työväentalolla klo 18.00.**

Oskari Tokoi

ennen ja jälkeen 1917

- kolme Suomi 100 -juhlavuotisseminaaria Kannuksessa

I Tokoin kotiseudun muuttoliikkeet ja ruotsinsuomalaisten päivä

"Minne katosivat Tokoi, Caino/Kainu, paluu-
muuttajat ja ruotsinsuomalaiset Suomessa?"

Perjantai 24.2. klo 13.00 - 16.00 kaupungintalon auditorio.

13.00

Seminaarin avajaissanat

Kaupunginjohtaja Terttu Korte

"Suomi 100 on myös ulkosuomalaisten juhla"

Suurlähettiläs Pekka Huhtaniemi

Tokoi ennen ja jälkeen 1917. Kannuksen Suomi 100 -seminaarien esittely Tokoin taustat: Viirrekylältä maailmalle ja paluumuuttajaksi

Toimittaja Juha Tainio

Ruotsiin ja Amerikkaan muuton vaikutukset Suomessa

Tietopalvelupäällikkö Jouni Korkiasaari, Siirtolaisuusinstituutti

Rotuopit, rotuhygienia ja kolonialismi Fennoskandiassa,

Erikoistutkija, dosentti Markku Mattila, Siirtolaisuusinstituutti

Tauko

Ennakkoluulot, pako, kielirajat, kosmopoliittisuus ja pohjoinen rintama 100 vuotta sitten: Poliittiset pakolaiset Suomesta.

Toimittaja Juhamatti Pelkonen, Ruotsi

Muurmannin suomalainen legioona ja sen yhdysupseeri Oskari Tokoi

Fil.tri Rainer Smedman Oskari Tokoi Seura ry

Kveenlanti ja Kainu "kveenfinska"

Meänkielen dosentti Birjer Winsa, Tukholma

Päivänsankari Gottlund, Ruotsinsuomalaisten löytäjä ja symboli

Kaksi tarinaa: Juhamatti Pelkonen ja Juha Tainio

- 18.00 **Työväentalolla Migration kaffe-iltatilaisuus Kruunupyyn malliin:
Österbotten, asutus ja siirtolaisuushistoriaa**
Projektinjohtaja Magnus Enlund, Migrationsinstitutet, Centret för
Svenskfinland

II Kannuksen kivikausi- ja muinaisuus

Tokoin kotiseutu, tuorat, mutti, musiikki, Suur-Lohtajan muinaisuus.”
Kannus taikarummun ”Asterixin ja Obelixin” poliitikkokylä.

Perjantai 12.5. klo 12.30 - 16.00 kaupungintalo

- 12.30 **Konsertti: Suomi 100 – löydä luontosi**
Kulttuuriosuuskunta Uulu

Kannus kivikautisilla rannoilla
Arkeologi Petro Pesonen, Helsinki

Muttia ja musiikkia – metsäsuomalaisten jäljillä
Emeritus prof. Timo Leisiö

Tokoi politiikkaan: ”Maanviljelijästä ja kauppiasta kansanedustajaksi”
Fil. tri Rainer Smedman, Oskari Tokoi -seura

Kannuksen musiikkielämä 100 vuotta sitten
Taiteilija Justus Sarisalo muistelee Juha Tainion 60-luvulla tekemässä
haastattelussa Kannuksen jousiorkesterin ja torvisoittokunnan varhaisia vaiheita

Kuorolaulaja Tokoi – Kannuksen kuoroelämää viime vuosisadan alkupuolella
Kannusseuran pj. Eero Hanni

Seurojen talojen iltamista kansamusiikkifestivaaleille
Järjestöneuvos Kauppi Virkkala

Kahvitauko

Vihattu ja arvostettu kahden kuolemantuomion kotiseutumies Oskari Tokoi.
Toimittaja Juha Tainio

Otteita Tokoi opintopiirin töistä. ”Kunniatuora”-keskustelu.
Tokoi opintopiiri

Tokoin näytelmä/kuulokuva: ”Tihuntipäivät Lohtajan pappilassa”
Tokoi opintopiiri

- 18.00 **Työväentalolla Migration kaffe – yllätyskonsertteja, luentoja ja musiikkia**

III Tokoin Amerikka, kirjailija- ja toimittajaseminaari

Kannuksessa keskiviikkona 9.8.

Amerikan kultamaat 1800- ja 1900-luvuilla

Tokoi vaikuttajana Yhdysvalloissa, talvisodan suomiapu ja osallistuminen lännen propagandaan

”Oskari Tokoi – tunnetuin maanpakolainen”

Amerikansuomalainen lehdistö ennen ja nyt. Suomenkielinen media Ruotsissa ja Neuvosto-Karjalassa

Siirtolaisuusinstituutti

Migrationsinstitutet - Institute of Migration

RAHASTO

SUOMI
RUOTSI

FONDEN

SVERIGE
FINLAND

OSKARI TOKOI OPINTOPIIRI

 KANNUS
JUURET ELÄMÄLLE

Työryhmä: Kauppi Virkkala, Juha Tainio ja Risto Pekkala